

IZHAJA VSAK DAN

tedaj ob sedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične št. se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gospi Kraju, št. Petra, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Ljudeži, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarela št. po 5 av. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdanje „EDINOST“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Brzobjavne vesti.

Bienertth sestavi ministerstvo koncem tedna.

DUNAJ 2. Ministerski predsednik baron Bienertth se je pričel danes pogajati z načelniki strank zastran sestave novega ministerstva. Ker sta bila baron Chiari in prof. Glombinski zaprečena, je Bienertth danes zjutraj konferiral z dr. Gessmanom. Novo ministerstvo bo brzkone sestavljeno koncem tega tedna.

Cesarjevo zdravje.

DUNAJ 2. Stanje cesarjevo je v vsakem oziru izvrstno. Lahko prehlajenje izgine brzkone v nekoliko dneh. Cesar ni v ničemer spremenil svojega dnevnega programa, izostale so le splošne avdijence, radi cesar je cesar ostal v Schönbrunnu. Ob 3. uri popoldne je vsprejel cesar v posebni avdijenci princa Siksta Bourbonškega in Parnškega.

Češko-nemška pogajanja.

PRAGA 2. Danes popoldne so pričela nova pogajanja za češko-nemški sporazum.

Krečansko vprašanje.

CARIGRAD 1. Porta je naložila poslanikom, naj opozorijo krečanske zaščitne vlasti na sklep krečanske zbornice glede grškega rekrutnega zakona.

Portugalska.

LIZBONA 2. Finančno ministerstvo je sklenilo nakazati kraljici-vdovi Mariji Piji, ki se nahaja sedaj v Italiji, deset tisoč frankov mesečno, dokler jej narodna skupščina definitivno ne določi apanaže.

Žrebanje.

DUNAJ 2. (Kreditne srečke). Glavni dobitnik 300.000 je zadela ser. 3274 št. 37, 60.000 kron ser. 3847 št. 54, 30.000 kron ser. 3847 št. 43, 10.000 kron ser. 2512 št. 46 in 2540 št. 84, 4000 kron sta zadele: ser. 1380 št. 5 in ser. 2540 št. 35, 3000 K ser. 184 št. 51. ser. 984 št. 73 in 3891 št. 53.

DUNAJ 2. (Ljubljanske srečke). Glavni dobitnik 50.000 kron je zadela št. 32.607, 3000 kron št. 58.167 in 2000 kron št. 70.479; po 1000 kron so zadele št. 2472, 3038, 12.127, 12.857 in 39.782.

DUNAJ 2. (Avstr. rdeči križ). Glavni dobitnik 60.000 kron je zadela ser. 6000 št. 36, po 1000 kron ser. 884 št. 34 in ser. 8237 št. 50.

DUNAJ 2. (Brunsviške srečke). Glavni dobitnik 45.000 mark je zadela ser. 8233 št. 7, 9000 mark ser. 7527 št. 4 in 8000 mark 5754 št. 20.

DUNAJ 2. (Krakovske srečke). Glavni dobitnik 50.000 kron je zadela št. 40.716 6000 kron št. 5236.

Potres.

ATENE 2. Minister za notranje stvari je obiskal včeraj kraje, poškodovane od potresa. V Lekani so se zrušile skoraj vse hiše. Prebivalstvo je zbežalo v Patras in Trigonas. Tresaenja nadaljujejo.

DUNAJ 2. Na osrednjem zavodu za meteorologijo in geodinamiko so aparati zabeležili danes močan potres v daljavi 4200 km. Tresaenja so pričela ob 11. uri

25' 13" in so zvršila ob 12.30. Zdi se, da je središče bilo na Grškem.

Turčija.

CARIGRAD 2. Glasom poročil vrhnega poveljnika je bilo ob spopadu z uporniki ustreljeno 18 upornikov, ki so se branili izročiti stvari, ukradene v Keraku povodom zadnjih dogodkov.

Bombe.

ARLES 2. Blizu policijskega komisarijata je eksplodirala danes ob 4. uri zjutraj bomba. Eksplozija je povzročila le materialno škodo.

RENNES 2. Neki delavec, ki so ga vrgli iz neke krčme, je hotel položiti pred hišo bombo, ki je eksplodirala in ubila delavca.

Cetinje 2. — Kralj Nikolaj je vsprejel danes predpoludne nemškega odposlanca Eckarta, ki je izročil kralju svoje poverljivo pismo. — Izmenjeni so bili prisrčni nagovori.

Beligrad 2. Avstro-ogrski odposlanec v Belemgradu grof Forgach se v tem tednu poda na Dunaj, da bo od cesarja zaprišežen kakor tajni svetnik.

Sofija 2. Danes se je vršil pogreb bivšega ministra Paljakova. Z dežele je došlo mnogo stambulovskih odposlanstev. Malo pred pogrebom je prišel car Ferdinand v hišo žalosti in izrazil vdovi Paljakovi svoje sožalje.

Alžir 2. Našli so ostanke francoskega parnika „Norma“, o katerem menijo, da se je potopil. Na parniku je bilo 15 oseb.

Berolin 2. — Povodom novoletnega praznika sta generalna polkovnika grof Schieffen pl. Bock-Polach in pl. Goltz imenovana generalnima feldmaršaloma.

Haag 2. Antirevolucionarni poslanec Colyn, ki je prej služil v indijski armadi, je bil imenovan vojnim ministrom.

New-York 1. Kongres v Managui je enoglasno izvolil Estrado nikaraguaškim predsednikom za bodoči dve leti.

GOVOR

poslanca Spinčića v poslanski zbornici dne 6. decembra 1910.

(Dalje.)

Javna uprava.

Glede uprave in drugega postopanja oblasti se sklicujem n. pr. na svojo interpelacijo od 23. junija t. l., v kateri je na kratko opisano postopanje v političnem okraju Lošinj in iz katere je razvidno, da je ta okraj, v katerem je večina prebivalstva v resnici hrvatska, upravljan tako kakor da je to kak italijanski okraj, tu je interpelacija — nočem dalje govoriti o tem.

Javna varnost.

Glede javne varnosti je vredno omenjanja, da je v minoletem letu — ko je bila napovedana v Čresu skupščina Ciril-Metodove družbe za Istro — židovski list „Il Piccolo“ in po njem tudi židovska „Neue Freie Presse“ propovedovala naravnost vihar, kakor da se ima v Čresu — tem pretvezno italijanskem mestu — zgoditi bog zna kaj. Omenjam tu precej, kako italijansko mesto je Čres. Po zadnjem ljudskem štetju je tam 2296 Hrvatov nasproti 1936 Italijanov (Cujte!

slišal si jo. Meni tvoja zbirka nikakor ni všeč.“

„Ni všeč?“ je jecljal pisatelj še vedno strmeč. „Kako naj si razlagam to?“

„Da smatram tvojo zadnjo knjigo še za slabšo nego prejšnje.“

„Se — za slabšo? Torej hočeš reči, da so moja dela sploh brez cene? In tako govoriš ti, ti, ki si moje verze tolikrat pohvalil, ki si me neprenehoma vspeodbujal in ozmerjal vsakogar, ki se je neprevidno spotaknil ob mojih verzih?“

„Malo pretiravaš. Kritikov nisem zmerjal, ampak samo prikimal sem tvojemu zmerjanju. — Sploh pa se nočem opravičevati. Priznavam, da nisem ravnal odkrito. Iz strahu, da bi te moja neugodna sodba užalostila in morda zasejala sovraštvo med naju, sem molčal o napakah in hvalil po sili, ker si po hvali hrepenel. Mislim sem si: zakaj bi mu ne privoščil nedolžnega veselja, naj se ne smatra za izvrstnega pesnika! Toda iz večih ozirov bi ne bil smel tako delati. Prvič, ker je bilo to nedostojno hlinjenje in laž; drugič, ker sem tako postal do gotove mere sokrivce, da si z brezčnimi igračkami ubil toliko drugega časa, ki bi ga bil mogel posvetiti koristnemu delu v kaki drugi stroki.“

Pisatelj je bil že pred tem potegnul svojo roko iz-pod pazduhe drja Berle ter zrl vanj z rastočo nevoljo; kar ga je prekinil in kričal, ves razburjen, da bi mu bilo kmalu sape zmanjkalo: „Molči, šleva! Ti

Cujte!), a v okraju so tri četrtine prebivalstva Hrvatje, a jedna četrtina Italijani (Mejkljici).

Občinski zastop je odklonil skrb za varnost, a okrajno glavarstvo je že na predvečer skupščine poslalo tjakaj komisarja z mnogimi orožniki. Vzlic vsemu temu je bilo poslopje CM. šole onesnaženo, a po skupščini je bil onesnažen tudi pomol. (Cujte! Cujte!) In kaka onesnaženja da so bila to, vam kaže ta-le karta, ki poleg tega meče jako čudno luč tudi na kulturo tamošnjih Italijanov. (Posl. dr. Korošec: „Kaj je rekel „Piccolo“ na to?) Ne bom čital, pokážem vam le tozadevni fotografski posnetek. In Italijani se še ponašajo se svojo kulturo!

Prepoved izleta Slovencev in Hrvatov iz Trsta v Pulo ter dogodki povodom izleta Hrvatov in Slovencev iz Pule v Trst dne 4. septembra t. l. so še tako novi, da jih ne treba pripovedovati. Prišli smo že tako daleč, da se izleti iz Italije morejo vršiti kadar-koli, dočim se domačini ne smejo obiskovati medsebojno, ali, če se že vrše taki obiski, pa se dogajajo stvari, radi katerih se ravnokar vrši sodna razprava. V Trstu je namreč obtoženih 16 oseb radi demoliranja neke kavarne in radi razbijanja šip Jadranske banke in Gorenjčeve knjigotrnice (in drugih denarnih zavodov).

Brezvspešen boj. Za pravice hrvatskega jezika.

Že nekaj let zahtevajo hrvatski poslanci kakor zastopniki prebivalstva, naj se istrski deželni zakoni izdajajo tudi v hrvatskem jeziku, ki je jezik absolutne večine prebivalstva. Ne dolgo temu sem opozoril njegovo eksclenclo, gospoda ministra za notranje stvari, na to, naj bi se deželni zakoni izdajali tudi v hrvatskem jeziku. To zahtevamo, gospoda moja, že nad 60 let, 61 let, kakor je razvidno iz nekega ekshibiranega protokola občine Kastav iz leta 1849. Predložena je bila namreč c. k. oblastim prošnja, naj bi občinski zakon dali tiskati tudi v hrvatskem jeziku. Za nekaj tako samoobsebi umevnega, tako naračnega, treba berati tako dolgo in brezvspešno! C. k. vlada in ministri so po svoji prisegi in tudi po zakonih samih obvezani, da izvajajo zakone. Ali oni se ne menijo za to in zato so razmere v Istri in v vsem Primorju take, kakoršnje v resnici so, in le krivda vlade je, da je prišlo v oktobru do znanih prizorov v deželnem zboru istrskem, ker sama ne spoštuje zakonov in ne zahteva, da se jih spoštuje. (Pride še.)

Aehrenthal in Vasič.

Po takih grozljivih porazih in moralnih polomih, kakor jih je doživela avstrijska diplomacija z Friedjungovim procesom na Dunaju, posebno pa še z Vasičevim procesom v Belemgradu, bi moral človeka, ki je tem bolj odgovoren za take blamaže, ker jih je sam zakrivil, oziroma naročil, odnesti vihar javne nevolje s pozorišča. Danes je jasno kakor na dlani, da se je Aehrenthal v svoji jugoslovanski kampaniji posluževal sredstev, kakoršnjih se niti diplomaciji, ki se jej marsikaj opuša v njenih borbah, absolutno ne more odpuščati, ker kompromitujejo in sramote tudi državo, ki jo ta diplomacija zastopa.

si zadnji, h kateremu bi prišel po literarno sodbo. Videti je, da so tvoje besede samo odmev neumnih in hudobnih kritik, ki si jik slišal v krogu mojih sovražnikov, kjer si me gotovo že davno brezobzirno trgjal in sramotil, med tem, ko si se meni kazal v maski zvestega Pilada in čudno, da se nisi raztopil same priljubljenosti. Obnesel se je tvoj banditski strel. Z bogom! S človekom takega značaja sem govoril zadnjikrat.“

„Toda, prijatelj! Poslušaj vendar! Prijatelj!“

Zaman! Ogorčeni literat se je oddaljeval s hitrimi koraki in dr. Berla si je šepetal: Tako! Prva žrtve mojih principov! Starega prijatelja sem zgubil in novih si menda veliko ne pridobim. Toda kljub temu — le pogumno naprej!

VI. Dr. Berla je vstopil v pisarno, kjer je opravljal službo odvetniškega koncipijenta. Vstopil je v sobo svojega šefa. Odvetnik, ki je pričakoval običajno novoletno voščilo, mu je šel prijazno naproti, toda zdržnil se je iznenaden, ko je slišal, da mu koncipijent namesto novoletnega voščila prinaša — odpoved.

„In zakaj hočete oditi, gospod kolega?“ — ga je vprašal. „Morda vam pri meni ne ugaja?“

„Če povem po pravici, marsikaj mi ne ugaja. Zoperno mi je na primer delati ljudem nepotrebne stroške z izkoriščevanjem različnih slabosti sodnega reda, s kupičenjem

Aehrenthal pa je še vedno na svojem mestu in ima še obraba, da v delegacijah in po svojem časopisu hvali ljudi, ki se mu bili orodje na tem nehotnem početju, ki je sedaj postavljeno na sramotni oder pred vso civilizirano Evropo, kar dajajo sedaj razni zastopniki drugih držav v Belemgradu občutiti našemu zastopstvu na več nego jasen in razumljiv način. To so naravnost krvave rane za ugled naše države in za njeno politično in gospodarsko pozicijo na jugu, kjer jedino je njena bodočnost. Vspričo te sramote je vendar beležiti tolažilnih pojavov. Tak pojav je dejstvo, da se vedno množe glasovi — in to še posebno tudi med Nemci, katerim služi ves zistem v naši vnani politiki — ki izrekajo najstrožjo obsodbo o Aehrenthalovi politiki. Tako ga list „Morgen“ ojstro napada. Piše namreč: „Aehrenthal je zakrivil mnogo pogrešek, težkih pogrešek. Predvidjati je moral, da se stvar konča z velikim skandalom za avstrijsko diplomacijo, ali v svoji nadutosti noče brzdati ekscesivne gorečnosti svojih uradnikov. To pomanjkljivost svoje politične modrosti hoče nadomeščati s silovitostjo v svojih odgovorih delegatu Masaryku. To ni način, po katerem se rešuje kako vprašanje. Na ta način se izvijajo nove konfliktke.“

„Morgen“ javlja dalje, da grof Aehrenthal pripravlja nov političen napad na Izvoljskega, novoimenovanega ruskega poslanika v Parizu ter pripomnja, da vedenje grofa Aehrenthala v aferi Vasič ne povišuje ne ugleda monarhije in ne lastnega.

To obsodbo smo hoteli pribiti posebno še zato, ker prihaja od nemške strani.

Dnevne novice.

Ljubljanske občinske volitve. Volilne liste za bodoče občinske volitve so končane in bodo predložene deželni vladi v pregled. Nato se prične reklamacijska doba, ki bo trajala 14 dni. Volitve same se bodo vršile v prvi polovici marca.

Praški „Narodni Listy“ so praznovali na novega leta dan petdesetletnico svojega izhajanja. Ustanovil je ta list, ki je pričel 1. januarja 1861. dr. Edvard Gregr, ki je zbral okoli sebe vse tedanje češke politike, kakor Palackega, Riegra, Brannerja, Purckyna itd. Pod vladjo Schmerlingovo je list moral pretrpeti huda preganjanja. Urednik dr. Julij Gregr, brat Edvardov, je bil radi raznih prestopkov obsojen na štiri mesece ječe in 6 tisoč kron globe. Najvišje sodišče je potrdilo to razsodbo in je ob enem sistiralo koncesijo za izdajanje lista, kakor tudi koncesijo za tiskarno. Svoja prava je dr. Edvard Gregr prenesel na svojega brata Julija. Ko se je ustanovila mladoločka stranka, so postali „Narodni Listy“ njeno glasilo, oziroma glasilo dr. Kramafa.

„Narodni Listy“ so danes največji in najuglednejši češki list. Naše uredništvo je poslalo „Narodnim Listom“ sledečo brzka javko: „Neustrašenemu bojevniku za česo- in slovanska prava prijatelju Slovencev pošilja najsrčnejše čestitice k petdesetletnici uredništvo „Edinost“.

300.000 kron češki Šolski Matici je zapustil železniški inspektor Ladislav Ku-

papirja po nepotrebnem popisanega, in z neskončnim odlaganjem brezpomembnih stvari.“

Advokat je vzdignil roko k ušesam, kakor bi si ne verjel, da dobro sliši; v njegovem zardelem licu sta se borila huda jeza in začudenje.

„Kaj?!“ — je zavpil nazadnje. Menda se ne drznete trditi, da ravnam nepravilno? He? Kako morete govoriti o večnem odlaganju? Kaj? Gotovo se pri meni stvari rešujejo desetkrat hitreje, nego drugod!“

„Vem, da v mnogih drugih pisarnah ni bolje. Zato se odpovedujem pravništvu sploh. Noče se mi pomagati ubožnim dolžnikom z različnimi zavlačevanji in pretvezami, četudi stokrat posvečenimi po zakonu, ne nameravam biti pomočnik krutih upnikov, ki izsesavajo svoje žrtve, nočem podpirati pogubne strasti znorelih sodnikov, ki zaradi ene sporne opeke obsojajo vse posestvo.“

Med tem, ko je dr. Berla to govoril, ga je gledal odvetnik s široko odprtimi očmi, ki so se mu pa še vedno bolj odpirale; tupatam si je pomel čelo in nazadnje je pravil, gibajoč se z nekako tesnobo po naslonjaču: „Je že dosti, prosim. Seveda vam ne morem braniti. Če vam bivanje v moji pisarni ni prijetno, lahko prekinava svoje medsebojno razmerje, magari takoj!“

„Dobro! Tako se govori!“ — je zaklical dr. Berla ter odšel. (Pride še.)

PODLISTEK.

Novo leto drja Berle.

Češki spisatelj Svatopluk Čeh, poslovenil A.

III.

Nekaj korakov dalje je srečal dr. Berla svojega prijatelja literata.

Ta se mu je naslonil ramo in pravil: „Dobro, da te srečam. Si že čital mojo novo zbirko?“

„Čital.“

„Povej mi torej naravnost, kot prijatelj, kaj misliš o nji. Večina časopisov jo je sprejela s pohvalo, toda nekateri kritiki so se spustili na-me od zgoraj kakor na začetnika in mi predbacivajo. — Toda, govori vendar, kako sodiš ti o nji. Na tvoji sodbi mi je največ ležeče.“

„Kaj mislim o nji —“ je odgovoril dr. Berla počasi. „Mislim, da — da — nu, kratko: Raje bi bil vrgel svojo zbirko v peč.“

„Kaj —?“ je zakričal prijatelj začudeno. „V peč? Ne, šališ se?“

„Nikakor. Hotel si, naj ti povem svojo sodbo, naravnost, kot prijatelj — torej,

ehynka. Češka požrtvovalnost pač ne pozna mej!

Lumparije ljudskega štetja.

Bilo bi preobširno, ko bi hoteli navajati vse pritožbe, ki so bile naznanjene tekom včerajšnjega in predvčerajšnjega dne v naših uradih. A navesti hočemo le nekatere!

Magistratni sluga Peter Bernardi, stanujoč v ulici Lucio Papiriano št. 3 je vpisal Ciril Šuca, ki stanuje kakor podnajemnik pri Evg. Ronitto v ulici Antonerei št. 11, pritičje, ter ga je proti njegovi volji vpisal za Italijana.

Administrator hiš Tuzzi v Rojanu št. 2, 4, 6 in 8 ni še izročil nobeni stranki popisnih pol. Rekel je, da jih je že dal odvetniku (?) za izpolniti. Strankam, ki so zahtevale naznanilnice, je zagrozil, da jih vrže iz stanovanja!

Našemu ljudstvu je treba dati vso čast, kar se res možko brani za svojo narodno čast. Dokler bomo imeli tako ljudstvo, se nam pač ni bati! Italijani naj nas zatajijo na papirju, a iz sveta nas ne bodo spravili. Vedno več nas je, mi vstajamo in njih je strah.

Naše ljudstvo je navajeno na borbo, zaveda se dolžnosti, ki jih ima napram svojemu narodu.

Italijanski uradi. Italijani so otvorili včeraj v ulici Boccacio št. 7 urad za popisovanje. Danes otvorijo še več drugih uradov. Pozor! Pazite na naše ljudi!

Naša mladina je te dni delala res na zelo hvalevredni način. Vendar se jih bo še potrebovalo prihodnje dni, posebej v bližnji okolici, kjer dobivajo v nekaterih krajih šele sedaj popisne pole. Prosimo torej mladence, ki so pomagali dosedaj, da bodo pripravljivi tudi še za prihodnje dni.

Zloraba anagrafičnega urada. Anton Mevla, posestnik pri Sv. Ivanu je šel včeraj na anagrafični urad, da bi dobil naznanilnico, ker je še ni prejel. Tam mu niso hoteli dati naznanilnice, temveč so mu rekli, naj gre v nek urad, ki se nahaja v rotondi v ulici Boschetto, tam da mu napravijo vse potrebno. Takih običajev je gotovo še mnogo. Pozor torej, da ne boste ogoljufani.

Domače vesti.

Magistrat ne more, ne sme pri tem ljudskem štetju popisovati prebivalstva potom svojih revizorjev, komisarjev ali kakorkoli imenovanih organov.

Pri tem ljudskem štetju se mora magistrat zadovoljiti po § 21 predpisov o ljudskem štetju s tem-le: prepričati se, da so se mu pole povrnila vse in primerne o izpolnjene, poskrbeti, da se dopolni, kar manjka, in popravi, kar je zgrešeno, ko nečeno preiskovati, ako ne od hiše do hiše, vsaj pri zadostnem številu popisnih pol, ali so prav izpolnjene in v to svrhu poizvedovati toli v hiši koli drugod.

Če niste prepričani, da ima magistrat Vašo pravilno izpolnjeno naznanilnico v rokah, nego da hočejo izvršiti revizijo z naznanilnico podtaknjeno od gospodarja hiše (ali administratorja), ali pa da hočejo sami magistratovi napraviti Vašo naznanilnico, uprite se in zahtevajte, da se stvar odstopi e. k. namestništvu svetovalcu in ne odgovarjajte dalje na nobeno prašanje magistratovih revizorjev.

Politično društvo „Edinost“ ima odločbo c. kr. ministrstva za notranje stvari v rokah, glasom katere se ima vkljub magistratovi pritožbi vršiti ljudsko štetje v Trstu in okolici izključno le potom naznanilnic. Vsaki poskus od katesesibodi, pa magari tudi od uradne strani, da se ministerska odločba obide, je torej nedopusten protizakonit in kaznjiv.

Ako mislijo, da dosežejo isti rezultat kakor s števnimi komisariji žalostnega spomina, s tem, da ne izročijo potrebnih tiskovin, pokažite jim, zavedni Slovenci, da se ljuto varajo. **Poplavimo magistrat**, in če jih on ne sprejme, pa urad c. k. namestništvenega svetnika z našimi pravilno izpolnjenimi naznanilnicami!

Če hišni gospodar noče sprejeti slovenski izpolnjene naznanilnice, prinesite jo v Slovansko Čitalnico. Izročimo jih naravnost c. kr. namestništvu svetovalcu. — Nismo krivi, da smo proti italijanskemu uradnemu in zasebnemu narodnemu šovinizmu siljeni lotiti se najodločnejših sredstev.

Vedite, da naši nasprotniki v tem ljudskem štetju itak potajijo na tisoče naših. — Posebna hudobija tiči v tem, da izpolnjujejo hišni gospodarji slovenskim strankam razpredek za občevalni jezik z besedami: „italiano e sloveno“, z namenom, kdor bo zadnji imel naznanilnico v rokah, to je hišni gospodar ali pa kak magistratov pisar, da ta prečrta besedi „e sloveno“ tako, da ostane samo „italiano“, potrjeno s podpisom onega nezavedneža, ki je bil morda še ponosen na to, da mu hišni gospodar prisojja kar dva občevalna jezika, poleg ponašne slovenščine celo ponosno italijansčino.

Pojte po naznanilnice in kolikor Vas je hišnih gospodarjev, tudi po ovojne pole za ljudsko štetje v anagrafični urad ul. SS. Martiri 4 ali v urad c. kr. nam. svetovalca ulica Caserma 7.

Slovenski hišni gospodarji po spodnji okolici, posebno pri Sv. Ivanu, v Ro-

colu in v Sv. Mariji Magdaleni Zgornji, oglasite se v centralah za izpolnjevanje naznanilnic in pošljite v svojem imenu za vsaki okraj po tri znane posestnike, da pojdejo po toliko ovojnih pol, kolikor imate hišnih števil, in po toliko naznanilnic, kolikor je stanovanj pod vsako številko.

Ce ne pomore niti to, postavite izkaz po imenih lastnikov in hišnih številkah, kamor niso prinesli tiskovin za ljudsko štetje in ga pošljite političnemu društvu Edinost.

Poizvedite tudi imena onih magistratnih organov, kateri so imeli razdeljevati tiskovine v Vašem okraju! Naj potem oblasti doženejo, kaj je vzrok, da magistrat ni izpolnil svoje dolžnosti ne razdelivši tiskovin za ljudsko štetje med vse hišne gospodarje.

Ne podpisujte naznanilnic, katerih je hišni gospodar (administrator) izpolnil razpredek za občevalni jezik na ta način, da Vam je zapisal še druge jezike poleg slovenskega.

Prečrtajte vse druge jezike! Ves ostali prostor 13. razpredelka (za občevalni jezik), kolikor ga ni treba za besedo „slovenski“ — za vsako osebo posebej, prekrižajte in zamažite, da Vas noben vrag več ne prelevi v kaj drugega, kar ste v resnici.

Na adresu jugoslovanske socijalne demokracije. Iz občine Miljske smo prejeli: V neki krčmi v Miljah je neki vnajji Slovenec govoril z nekimi domačinom slovenski. Ko so to čuli nekateri italijanski socialisti, so se začeli rogati na glas: *Vara la un ščavo, come che parla!*

Temu svojemu sporočilu dodaja naš dopisnik še jako krepko besedo na adresu naših slovenskih socializmov.

Le pritriliti moramo očitjanju, da se našim socializmom še niso odprle oči in še niso — po tolikih dokazih — spregledali, da italijanski socialisti niso nikaki internacionalci, marveč najhujši nacionalisti, čim prihaja vmes kako slovensko pravo. A kolikor bolj je njim načelo internacionalizma tuje, toliko strožje zahtevajo od socializmov slovenske narodnosti, naj bodo — internacionalni! In zakaj to v prvi vrsti! Zato, da ne bi slovenski socialisti delali v prilog svoji narodnosti isto, kar delajo oni — italijanski socialisti — za italijanstvo. Po njihovem naj bi se slovenski socialisti internacionalizirali, naj bi postali brezbržni do svoje lastne narodnosti in tako slabili naš narodni odpor proti — italijanskemu nacionalizmu. Če dobro motrimo stvari, prihajamo do zaključka, da je italijanski internacionalizem — ker hoče zavajati naše široke mase — veliko bolj nevaren v narodnem pogledu, nego pa italij. odkriti nacionalni šovinizem.

Slovani! Danes je zadnji dan popisovanja za ljudsko štetje. Zato Vam ob tej urici zopet priporočamo: idite mej ljudstvo, poučite, vsodbujajte mlacneže. Nihče naj danes ne miruje. Pojdite vsak do svojih znancev ter jim pomagajte pri popisovanju! Ako so jih pa že prevarili, naznanite to političnemu društvu. Kdor ni dobil od gospodarja popisnih pol, naj gre v ul. Caserma 7 k nam. svetovalcu ali pa naravnost v naše lokale za popisovanje. Stojte vsi na straži, ker hišni gospodarji uganjajo grozne sleparije. Slovani! Če Vam je kaj na svoji in našega milega, a tako zatiranega naroda časti in koristi, vsi na delo!

Poziv. Vsi oni ki so pole sami popisali, so naprošeni naj se zglasijo v naših lokalih, kjer bodo upisani v kontrolno polo, ker drugače jih kljub temu, da so se vpisali kakor Slovenci, vendar lahko preprišajo. Opozorite bolj nezavedne na ta poziv.

Mestni svet bo imel svojo prvo redno sejo v tem letu jutri 4. t. m. ob sedmi uri zvečer.

Germanizacija na naših železnica. Slovenska priloga „Časopisa češkega železniškega uradništva“ prinaša članek, v katerem opisuje izrazito germanizacijsko tendenco uprave južne železnice. Ta tendenca se posebno izraža v skrbi uprave južne železnice, da je v vsem na uslugo nemškemu volksratu. Pod tem zistemom si divje renegetstvo in brezobzirno nemškutarstvo domnevata, da jima je vse dovoljeno proti našim ljudem. V dokaz za to navaja članek mnogo konkretnih kričečih slučajev. Odrivanje slovenskega uradništva se vrši z železno doslednostjo. Volksrat zahteva to in zato proč s Slovenci pri železnica! Slovenske uradnike, te uboge žrtve tovtovonske okrutnosti, pošiljajo v nemške kraje tja gori proti Dunaju, ali pa v pregnanstvo na Tirolsko, kjer živi trdo življenje trpinov že kakih 30 naših tovarišev in hrepeneče čaka odrešitve in povratka v ljubo domovino med drago ljudstvo, s katerim se razumeta in poznata in čutita drug za drugega... In ni treba še posebej naglašati, da si hoče Volksrat olajšati svoje bodoče delo že ob času sprejemanja novega uradniškega narščajja. Slovenski prosilci navadno dobivajo na svoje prošnje stereotipni odgovor: „Wegen Mangel an Vakanzen...“

Ali naj vse to mirno gledamo? Kaj ni nikake pomoči zoper takaj nasilja? Morda naj prekrižamo vsi skupaj roke in naj se damo popolnoma ugonobiti?

Slovenski poslanci naj možko stopijo pred generalno ravnotelejštvu in možko naj zahtevajo pravice! Nič poklonov, nič fraz, raven hrbet in trd vrat in ne dajte miru, če vam bo kdo hotel mašiti usta z obljubami in s skrivljenimi solzami! Saj

imate orožje v rokah! Južna železnica potrebuje podaljšanja roka o veljavnosti svojih tarifov. Vsa mehka je, ker ravno zdaj odločuje parlament o tem vitalnem vprašanju južnoželezniške uprave. Zdjaj je čas.

Clankarji se sedanj način borbe proti germanizaciji na naših železnica ne vidi primeren in piše: Slovensko časopisje bi moralo o tem prodiranju nemškega Volksrata pisati čisto drugače. A zato je treba najprej poznati železniško in železničarsko vprašanje. Zelo dobro poznati, vsaj tako, kakor je pozna nemško časopisje. Potem ne bomo več čitali v slovenskih dnevnikih napadov na posamezne osebe. Osebe napadati — včasih celo neopravičeno — režim, zistem pa prezirati, germanizatorični tendenci pa preveč prizanašati, to ni pametno. Gotovo ne.

Vsak nemški uradnik, ki ga kot osebo napada slovensko časopisje, pridobiva na svojem ngledu, njegovo glavo ovijajo z lepim vencem nemškega narodnega mučenika — in on sedi še bolj na gorkem!

Naša organizacija se bo zmerom borila samo za interese svojih članov in za pravice, ki nam gredo kot domačinom; saj je dolžnost in pravica naša to. Toda vodena, zgolj osebnostna in bržkone samo maščevalna naskakovanja v političnih listih na posamezne osebe in njihove zmožnosti nam samo otežujejo s takimi negativnimi vspehi naše pravico in pozitivno delo.

Pripomba uradništva. Vsprico tega očitjanja na adresu slovenskega časopisja moramo že naglasiti glede našega lista, da tu gori ne odobravana napade dobivamo iz vrst prizadetih. Naglasiti smo morali to, da ne bi se morda mislilo, da pišemo mi sami kake lahkomišljene napade in s tem škodujemo dobri stvari.

— **I. veliki ples ZJŽ.** se vrši v soboto, dne 7. januarja 1911 zvečer v krasni dvorani „Dalmatinskega skupa“ v ulici Sanita št. 16, I. nadstropje. Natančnejši spored priobčimo prihodnjič, a že danes pozivljamo vse narodno železničarstvo Trsta in okolice, da se udeleži našega plesa v čim največjem številu, vabimo pa tudi drugo narodno občinstvo, da nas poseti ob tej priliki, se povesei z nami in nam s tem pokaže, da se zanima za našo organizacijo in za železničarsko življenje sploh. Da se vidimo torej vsi na našem I. velikem plesu!

Seja plesnega odseka bo v sredo ob 8. uri zvečer. Vabljeni so vsi tisti, ki so bili izvoljeni v plesni odbor.

Otroška veselica v Škednju, ki se je vršila dne 25. t. m., je vzbudila med ogromnim občinstvom popolno zadovoljnost. Otroci so jako lepo izvedli dano jim nalogo, za kar gre največja zahvala g. ci voditeljici. Po burnem ploskanju so morali mali rudečesrajnikji ponoviti telovadbo in možko korakati preko odra. Simpatična je bila igrica: „Sirotica“, posebno pa živa slika. Toda še živahnejša slika je bila, ko je človek gledal, kako se je z malimi darovi zadovoljilo preko 200 malih angeljkov. Te moramo čuvati in varovati, kakor puncico svojega očesa. Saj ti so naša bodočnost.

Trst brez mesa. Pomanjkanje mesa je prišlo do take stopinje, da smo včeraj ostali sploh brez njega. Vsi mesarji so včeraj demonstrativno zaprli svoje mesnice, da so tako protestirali proti pomanjkljivemu oskrbovanju Trsta z govejim mesom. Opoludne je bil demonstrativni sprevid mesarjev po mestu, ali prišlo ni do nikakih neredov. Nekateri mesarji, ki so vendarle držali odprte svoje mesnice, so jih v hitrici tudi zaprli.

Ob 11. uri je bil shod, katerega se je vdeležilo 165 mesarjev. Vdeležila sta se ga tudi zalagatelja na debelo Perianti in Stern. Mesarji so oba ostro napadli, in so tudi izjavili, da jim ni le do tega, da protestirajo proti vladi radi pomanjkljivega oskrbovanja, marveč tudi proti zalagateljem na debelo, ki hočejo izabitisedanjo mizerijo v povišanje cene mesa.

Sklenili so, da ostanejo mesnice zaprte še do srede. V sredo sklenejo kaj je ukreniti nadalje. Zborovanje je končalo z vzkliki: Odprite meje!

Viničarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu za mladeniče iz vinorodnih krajev, ki se hočejo praktično izvežbati v vseh potrebnih vinogradniških in trtičnih delih. Tečaj bo trajal od 10. februarja do 31. oktobra tega leta. Sprejme se 6 učencev v dobi od 16 let naprej. Viničarski učenci dobe brezplačno hrano in stanovanje in v denarju po 10 K na mesec. Prošnje, katerim je priložiti krstni list ali pa domovnico, je vložiti pri *ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu* (pošta Kandija Kranjskem.) do 15. januarja 1911. Sprejmejo se tudi mladeniči iz Primorskega.

Pomlad v zimi. Tržaški izletniki so našli v nedeljo pri sv. Primožu pri sv. Križu cvetoče vijolice in so med Grljanom in sv. Primožem nabrali cel šop tudi drugih cvetic.

Z Opčin smo prijeli: Slavno uradništvo! Podpisani Viljem Hribar, lastnik hiše št. 390 na Opčinah, v kateri ima stanovanje g. Filip Bučar, c. kr. finančni respicijent, prošim, da se notica v Vašem listu od včeraj pod naslovom „Kako je nastalo pri zadnjem ljudskem štetju v Trstu, preko 7000 Nem-

cev!“ popravi v smislu, da mi je g. Buča izročil slovensko izpolnjeno naznanilnico s slovenskim občevalnim jezikom.

Viljem Hribar. **Naročnikom.** Za one gg. naročnike, ki imajo obnoviti naročnino in za one, kateri so z isto zaostali, prilagamo danes pošne položnice. Opozarjamo posebej te poslednje, da to nemudoma poravnajo, sicer jim bomo morali ustaviti list. Uprava.

Razbijalci iz 4. septembra

pred deželnim sodiščem.

Radi obilice gradiva, ki se je bilo nabralo, ozirom na prevažno ljudsko štetje, smo mogli v nedeljski številki podati le razsodbo. Naj sledi tu na kratko zaključne poročilo.

Za drž. pravdnikom je prvi govori branitelj dr. Mussafia za tožence Fabrisa, Ancona, Morassija. Branitelj se je posebno trudil, da bi dokazal, da med „opravičenim ogorčenjem“ meščanstva in čini, radi katerih so obtoženi toženci, ni nobenega stika. Zato da tudi ne more biti govora o kakem predhodnem dogovoru. Nemožno je tudi zato, da bi se jih skupno obsodilo.

Branitelj dr. Pangrazi je posebno zanikal verodostojnosti pričë Demarco.

Iz govora branitelja dr. Petronio je za nas zanimivo častno spričevalo, ki je je izrekel slovenskim pričam. V svojem obrambnem govoru je namreč ta branitelj konstatoval, da so ravno slovenske pričë (sloveni puro sangue) podale jasne, mirne in popolnoma objektivne izjave, dočim so se pričë italijanske narodnosti (italiani puro sangue) besno izražale na škodo obtožencev.

Branitelj dr. Rossi je izpodbijal obtožbo glede štirih svojih branjenecv, zahtevajoč, da sodni dvor oprosti vse štiri njegove branjence.

Za tem je še državni pravdnik dr. Zencovich na kratko repliciral s posebnim ozikom na obrambni govor branitelja dr. Pangrazi-ja zahteval ob enem, da se tožence Dukića, Madritza in Tagliapietra obsodi tudi radi tega, ker so nosili pri sebi orožje (revolver), ne da bi bili imeli v to potrebne dovoljenja (orožnega lista).

Ob 2. uri in pol popoldne se je sodišče vrnilo na posvetovanje. Posvetovanje je trajalo do 5. ure zvečer. Ko se je na to sodni dvor vrnil v dvorano, je predsednik proglasil obsodbo, ki smo jo že razglasili in jo tu spopolnujemo:

Toženci Madritz, Tome, Leiler, Vidali, Nuzzi, Valle, Bevilacqua in Tagliapietra so oproščeni.

Toženc Dukić je obsojen na 10 mesecev težke ječe, ker je spoznan krivim, da se je vdeležil razbijanja kavarne „Minerva“ in obenem dejanj proti osebni varnosti.

Toženc Cezar Ancona je spoznan krivim, da se je vdeležil poškodovanja „Jadranske banke“ in zakrivil dejanje proti osebni varnosti, ter je obsojen na 3 mesece težke ječe.

Toženc Müller je oproščen glede drugih dejanj, a spoznan krivim dejanj proti osebni varnosti, ter je obsojen na 7 dni strogega zapora.

Toženc Morassi je oproščen drugih obtožb, a spoznan krivim, da je demonstrante hujskal z vpitjem in izvršil dejanja proti osebni varnosti ter je obsojen na tri tedne strogega zapora.

Toženc Gennaro Russo je spoznan krivim, da je zalučal kamen proti c. kr. redarju in za to obsojen na 6 mesecev težke ječe in na izgon iz Avstrije po prestani kazni.

Toženc Fabris je istotako spoznan krivim, da je zalučal kamen proti c. kr. redarju in je obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Toženc Desanti je spoznan krivim, da je vpiral redarju, ki ga je bil aretoval, in je obsojen na 4 mesece težke ječe in na izgon iz Avstrije po prestani kazni.

Toženc Juriša je spoznan krivim le dejstva, da se ni pokoril ukazom redarjev, ko so veleli demonstrantom, naj se razidejo, ter je obsojen le na 24 ur strogega zapora.

V utemeljevanju razsodbe je rečeno, da sodniki niso bili prepričani o predhodnem dogovoru. Niti ni sodišče moglo verjeti izpovedbam pok. Antona Demarco. Istotako se ni verjelo izpovedbam pričë Luka Durante.

Pri odmerjanju kazni je sodišče vzelo v poštev dalekosežnost zločinov, a z druge strani dejstvo, da se toženci že dolgo nahajajo v preiskovalnem zaporu.

Državni pravdnik je takoj prijavil, da vložil pritožbo ničnosti glede vsega obsega razsodbe. Vsled te izjave bi bili morali nazaj v zapore tudi oni, ki so bili oproščeni.

Na prošnjo braniteljev je sodišče dovolilo na svobodo tožencem Tagliapietra, Leiler in Valle, ki so oproščeni, in Müllerju, ki je obsojen na 7 dni, ter Juriši, ki je obsojen na dan zapora.

Za Ancono, ki je obsojen na tri mesece težke ječe, in za Bevilacqua, ki je oproščen, je sodišče izreklo, da se jima dovoli na svobodo, če v to privoli policija.

Ostali — tudi 5 njih, ki so bili oproščeni — so morali nazaj v zapore.

Tržaška mala kronika.

Hotela sta piti zastonj. Kovač Anton Kriehammer iz Halleina in mizar Josip Truk iz Dunaja sta v nedeljo popoldne v gostilni „Al Cacciatore“ izpila enajst kozarcev piva. Ko pa je prišla huda ura plačila, sta mirno izjavila, da sta „čista“. Aretirali so ju. Proti objubi, pa da poravnata svoj dolg, sta bila izpuščena na svobodo.

Tatvina in goljufija. Na ovadbo Antona Gleria, je bil včeraj aretiran voznik Zalateo, star 28 let, iz Trsta, stanujoč v ul. Madonnina št. 11. Posegel je namreč preveč globoko v žep ovaditelja in ga olajšal za bon, glaseč se za 70 K na voditelja kavarne Bizantino. Voznik je potem šel tja in si dal likvidirati nakaznico. Denar je zapravil.

Težka nezgoda na delu. Včeraj zjutraj je delavec Klement Kail, star 38 let, vslužben pri plavžih, padel z visočine 12 metrov. Pretresli so se mu možgani. Zdravniška postaja ga je spravila v bolnišnico.

Napad pred kavarno Universo. Včeraj zjutraj ob 4. uri je neki Rudolf Franz stopil iz kavarne Universo na trgu Caserma. Dva moža sta — zdi se iz maščevanja — planila nanj in ga z udarci ranila, ali ne težko. Včeraj zjutraj sta bila aretirana dva možka, ker sta na sumu, da sta izvršila ta napad.

Roparski napad. — 29-letni krošnjar Josip Petrelli je šel v nedeljo zvečer mimo skredenskih plavžev. Nakrat so planili nanj — kakor on trdi — štirje možki, ki so mu z usnjenim pasom zvezali noge in mu vkradli vso njegovo krošnjarsko ropotijo. Na to so zbežali. Krošnjar je imel razne praske na rokah in bil je na pol mrtev od strahu. V izseljeniškem domu je prišel k sebi. Policija išče roparje, od katerih je enega aretirala.

Padel z lokomotive. Viktor Krt, star 26 let, uslužbenec južne železnice, stanujoč v Rojanu, je hotel v soboto stopiti na lokomotivo, ko se je ta že premikala; pri tem je padel in dobil razne, deloma tudi težke rane. Zdravniška postaja ga je prepeljala v bolnišnico.

Ta nezgoda bodi vsem v ponoven pouk, naj ne skačejo na vozove, oziroma z vozov, dokler se isti premikajo, pa bilo tudi počasi.

Zastrupljenje iz nepredvidnosti. — Orožniški postajevodja Ferdinand Durak, star 36 let, stanujoč v ulici Molin grande št. 2, in 50-letni krčmar Nikolaj Decastro, stanujoč v ul. Dom. Guerazzi št. 13, sta obolela na znakih zastrupljenja; prvi celo precej nevarno. Vzrok zastrupljenja je bil pri prvem, da je jedel pokvarjeno ribo, a drugi „rizot“ od prejšnjega dne. V obeh slučajih je nudila prvo pomoč zdravniška postaja. Bodite previdni in pazite, kaj uživate.

Ranjen s sekuro. 27-letni Fran Gustinčič, stanujoč v ul. Begamasco št. 17, se je v nedeljo pred polnočjo hudo skregal s svojim bratom. Ta poslednji je zgrabil sekuro in mahnil z njo brata po glavi. Provrozil mu je veliko in težko rano. Ranjenega brata so prepeljali v bolnišnico, ranitelja pa v zapor.

Nagla smrt. Ko se je 62-letni Peter Milanese v ul. Beccherie v nedeljo zvečer vračal domov, se je pod oboki magistratne palače zgrudil na tla. Prenesli so ga v Trevesovo rešilno postajo, kjer je kmalu izdihnil.

— 53-letni Karol Bernard, mehanik, stanujoč v šetališču Tartini št. 6., je v nedeljo ob 7. uri zjutraj po hipni slabosti naglo umrl.

Hotela skočiti z okna. Karolina Primozič, iz Kopro, služkinja pri neki rodbini na Acquedotto št. 75 je sinoči ob 7 uri v hipni blaznosti hotela skočiti z okna, ker so pa domači preprečili. Pozvali so Trevesa, ki je dal nesrečnico takoj odvesti v opazovalnico.

Koledar in vreme. Danes: Genovefa. — Jutri: Tit šk. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 4° Ceis. — Vreme včeraj: oblačno. Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. V začetku slabo, potem bolje.

Naše gledališče.

Na Sv. treh kraljev dan, 6. t. m. ob 4. uri popoldne

„Težke ribe“

Zvečer ob 8. uri velika češka burka s petjem in godbo

„Krasna Lida“

Na to krasno burko še posebej opozarjamo. Sodelujeta popolen gledališki orkester in gledališki pevski zbor. Prelepa burka je dosegla še povsod najlepših vspohov.

Društvene vesti.

Tržaška podružnica „Slov. plan. društva vabi vse cenj. odbornike k važni seji ki se vrši danes v torek ob 7. uri zvečer v društvenih sobi.

Klub dramatičnih diletantov na Prosoku se zahvaljuje tem potom slavnemu občinstvu za ogromno udeležbo pri pred-

stavi „Miklove Zale“. Prizrčna hvala g. ci Malči in g. Martelancu za preplačano vstopnino. One gospode udeležence pa, ki so plačali sedeže, a jih niso dobili, ker bi bili zasedeni od neopravičenih oseb, prosimo oproščenja. Ker krivice ne moremo več poravnati, darujemo v ta namen dijaški kuhinji v Trstu 10 K ter zagotavljamo, da se v prihodnje kaj takega več ne zgodi. (Denar hrani uprava „Edinosti“.)

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Veselični odsek telovadnega društva „Sokol“ v Trstu naznanja, da se bo poučevalo pri splošnih vajah vsako soboto „Moravsko besedo“, katero se bo plesalo na Sokolovi maškardi dne 26. februarja t. l. Vsi prijatelji plesa dobro došli!

Na zdar!

Št. Jakobska Čitalnica. Danes torek pevska vaja. Prosimo gg. pevce, naj zahajajo redno k vajah, da nam bo možno v kratkem nastopiti.

Božičnica Ciril-Methodovih otroških vrtecev v „Narodnem domu“ v Trstu. Kakor vsako leto se je tudi letos vršila „Božičnica“ vseh slovenskih otroških vrtecev iz tržaške okolice. Tudi letos je bilo občinstvo s predstavami in deklamacijami naših malčkov zelo zadovoljno. Posebno je ugaljala deklamacija „V spomin Karlu Kotniku“, ki jo je izvel deček iz otr. vrta v Rocolu. Gotovo bi se bil tudi pok. Kotnik sam izradoval nad našo mladino, ako bi jo videl in slišal, kako je že v tako nežni mladosti navdušena za svoj rod. Veliki trud, ki so ga imele g. ce vrtarice, ni bil brez vspeha. Ta zavest naj jim bo v zadovoljenje in čast.

Pesko društvo „Slovan“ v Padričah bo imelo svoj redni občni zbor v petek 6. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Martina Grgič.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Prihodnja predstava v petek in sicer repriza Spontini-jeve opere „La Vestale“. Pripravljajo Puccinijevo opero „Mannon Lescaut“.

EDEN. Nov, jako zanimiv varijetetni program.

Nar. del. organizacija.

Vsi zaupniki, ki so se vdeležili zadnjega sestanka (minole srede) kakor tudi oni zaupniki, ki so prejeli pismeno vabilo, so naprošeni, naj se zanesljivo vdeležijo važnega sestanka, ki bo danes točno ob 7. uri in pol zvečer v prostorih NDO.

DAROVI

— Bileter Miloš Barič je nabral na Silvestrovem večeru „Sokola“ 12 K za moško podružnico CM. — Hvala darovalcem. Denar hrani uprava.

— Gospod Fait daruje za moško podružnico sv. Cirila in Metoda 2 K. Denar pri upravi Edinosti.

— Pevskemu društvu „Slovan“ v Padričah sta darovala „Kure“ in „Bakice“ vsak po 1 K. Srčna hvala.

— V spomin pok. svojega sina Dragotina daruje oče Vekoslav Kodrič 10 K — za otroški vrtec pri Sv. Mar. Magd. zg. in sp. Denar hrani sam.

— Za moško družbo sv. CM. daruje g. Bužan Josip 3 krome — Denar hrani uprava

— Za barkovlansko CM. podružnico so darovali sledeči gg: I. Čergorlj 1 K, Zabrič 40 stot. Pri petelinovem klicu nabrala vesela družba 4 K za CM. podruž. v Bakovljah.

V gostilni pri Juriju je daroval g. M. P. K 120, ker je zgubil na karte. Denar hrani hranilnica obrtniškega društva.

— Za podružnico sv. CM. na Greti daroval je R. Zorman 2 K za venec povest. Rodoljubi v gostilni „Valentino“ g. Dekleve na Bariera vecchia so nabrali K 5. K zgoraj navedeni svoti se je nabralo v gostilni konsumnega društva v Rojanu pri omizju dvanajstih gostov še toliko, da je bilo za en kamen, to je, skupno dvesto kron.

Vesti iz Istre.

V Poreču je umrl bivši istrski italijanski deželni poslanec in deželni odbornik dr. Gvido conte Becichv starosti 68 let.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila v sredo dne 4. t. m. od 9—12 in od 3—6 pop.

Velika množina gramofonov, plošč, tamburic, veliko zrcalo, stebri, slike, mizice.

Češka vzajemna zavarov. na življenje ZADRUŽNI ZAVOD

C. k. priv. Prvo češko vzajemno zavarovalno, ustanovljeno l. 1827 v PRAGI (Lastna palača).

Najugodnejše življensko in rentno zavarovanje.

Moderni zavarovalni pogoji in specij. tarifi za ženske. Predno se odločite zavarovati se na življenje, zahtevajte v lastnem interesu pros. akt potom GLAVNEGA ZASTOPSTVA Češke vzajemne zavaroval. na življenje

v Trstu, ul. Squero Nuovo 13 (nasproti glavne cošte).

Odlikovana pekarna in sladstčarna z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909. Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9. naznanja slavnemu trikrat na dan svež kruh. občinstvu, da ima Prodajalnica je tudi dobro presrbljena z vsakovrstnimi bliskoti pesčno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombe. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kratek itd, kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji cenil. Brezplačna petrečka na dom. — Pripravlja se slavnemu občinstvu z odličn. spoštovanjem Vinko Škerk : Trst

Mnenje gosp. dra. C. Krasser-ja, Klosterneuburg. G. J. SERRAVALLO Trst. Zahvaljujem se Vam za poizkusno pošiljatev SERRAVALLOVEGA KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in moram potrditi splošno pohvalo, ki so mu jo dali vsi zdravniki. Bolniki prav radi jemljejo ta izdelek, ker jim jako koristi. To vino je pravi blagor za trpeče cloveštvo. KLOSTERNEUBURG, 28. novembra 1909. Dr. KRASSER.

kinematograf „Adria“ Elegantna dvorana, sestavljena op najmodernejših načrtih. Vsaki torek, četrtek in soboto nov program. VSTOPNINA : I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Simić & Co. - Trst ul. S. Anastasio 8-10 OBAVLJA Agenturske in komisijn. posle Bavi se s prodajo kolonijalnega blaga in nakupom dež. pridelkov. G. De Vecchi 8 L. Skerl nasledniki A. FONDA Trst, ulica del Bosco št. 17, Trst zaloga ovsa klaje in otrobov. SENO prve vrste po 7 K. Oves Ben po 17 K. Detelja po 7-50. Ogrski oves po 19 K. Otrobi „V“ po 15-50 K. — Po 100 kilogramov na malo za razprodajo.

UMETNI ZOBJE Plombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine Dr. J. Čermák || V. Tuscher : zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik ... TRST ... ulica della Caserma št. 13, II. n.

Razstava : pohištva VEDNO V ZALOGI: moderne in gosposke spalne sobe in jedilnice iz amer. orehovine, hrastovine in mahagonije; pisalne mize in obešalniki za obleke. Prodaja po konkurenčnih cenah. Via Madonna del Mare št. 6 REZBARSKA DELAVNICA.

Krojačnica za civiliste in vojake : Franjo Polanec v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n. Priporoča se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blage prve vrste, delo solidno, cene zmorse. Otvaritev nove slovenske trgovine Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia šte. 38

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoliščani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobropoznanu : Kavarne Universo : ki se nahaja na trgu pred „Narodn. domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJČ.

prodajalno obuval LASTNEGA PRIDELKA Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpreprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave. Priporočamo se torej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruga, a hode naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke. NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Na obroke ! JAKOB DUBINSKY Na obroke TRST — ulica dell' Olmo šte. 1, II. nadstropje — Trst Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga ter moške in ženske suknje. UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO PO ZMERNIH CENAH RAFAELE ITALIA TRST - VIA MALCANTON - TRST

Javni shod v Miljskih hribih. — Na praznik Sv. Štefana se je vršil javni shod, sklican po političnem društvu za Hrvate in Slovence v Istri, na našem prelepem, dragocenem, v povsem zapuščenem Miljskem hribu. Se celo nebo nam je bilo naklonjeno. Dočim je prejšnja noč lilo kakor iz škafa in mislili smo že, da nam vse pokvari, obojito ker nimamo nobene poštene poti, smo imeli dne 26. lep dan.

Res prepotrben je bil ta shod, da iz ust naših poslancev čujemo v svojem jeziku tolažilne besede in nasvete, ki naj nam dajo vspodbujajo in poguma za nadaljnjo borbo za pravice naše, pripadajoče nam po božjem in naravnem zakonu. Pri vsem tem, da je bilo ljudstvo častno zastopano od bližnjih in daljnjih krajev, bilo je še vendar premalo organizirano, a to vsled malomarnosti nas razumnikov samih. — Tudi Koperčani in Čežerani so nas posetili in se niso vstrašili ne truda in ne slabe poti. — Upamo, da nas naši poslanci ne zapustijo več, ker trdno so nam obljubili svojo podporo. Kajti gorje nam zapuščenim, ki bi nas radi Lahij potujčili in napravili iz nas poturice osobito sedaj, ko so že drugo legino šolo ustanovili na Miljskem hribu in sicer sedaj v vasi Božiči.

Predsednikom shoda je bil enoglasno izvoljen nadučitelj gosp. Josip Bertok iz Škofij. Podelil je besedo gosp. poslancu Valentiju, ki je v jasnih besedah poročal o deželnem zboru. — Povedal nam je, kako se znajo Lahij prilivati kadar nas potrebujejo, a mi smo jih doslej poslušali kakor ovce, kar se pa ne sme dogajati več. Oni lahko dajajo Lahom, je rekel, ko imajo škarje in sukno v rokah, nam pa nočejo nič dati! Posebno glede šolstva, za kar se borijo do skrajnosti. Deželni zbor je bil zaključen zaradi falirane koprške razstave.

Tudi gosp. poslanec Pangerc nam je razložil in pojasnil boj, ki ga bijejo za naše narodne in gospodarske pravice v deželnem zboru. Povedal je, zakaj da tudi Miljska občina dá Lahom vse in nam zunanjim popolnoma nič.

Povedal nam je, da bomo morda v kratkem morali plačevati na občinskih dokladah za falirano koprsko razstavo, kakor morajo koperski Slovenci proti svoji volji plačevati znesek 24.000 K.

Gosp. poslanec nam je v nadaljnjih izvajanjih natančno pojasnil glede ljudskega in štetja domačih živali in kako se moramo ravnanj. — Glede šole je naglašal, da se Italijanom vsekako dovoljuje ustanovitev šole, tudi če jo imajo namestiti v kakem hlevu, dočim delajo nam težave, pa naj smo pripravili tudi palačo.

Tajnik Kosmina poučeval nas je na lep način, kako se moramo vesti pri ljudskem štetju. Ko so pa jeli nekateri navzoči socialisti glasno mrmrati proti narodnosti vprašal jih je ironično, da kateri občevalni jezik mislijo oni vpisati, ker od vlade nimamo nobenega pojasnila glede internacionalnega jezika, na kar seveda niso mogli dati nikakega odgovora.

Predsednik Bertok nas je poučil, kako naj ukrenemo za bližajoče se občinske volitve. Da-si je Lahov v mestu 4 tisoč, a nas zunanjih 5 tisoč, vendar imamo v občinskem zastopu le enega ali dva od 30 svetovalcev, na čemer pa smo tudi sami krivi!

Zborovalec Nazarij Bertok je vprašal poslance, kako so nastopali socialistični poslanci v deželnem zboru. Poslanec Valentij je odgovoril, da so se vedli hujske, nego laški irredentisti.

Enoglasno in z živio-klici so bile sprejete sledeče resolucije:

Zborovalci zbrani na shodu dne 26. decembra 1910 pri Božiču na Miljskem hribu naprošajo:

1. Naj poslanci na kompetentnem mestu zahtevajo pošto, da bo ustrezno vsem zunanjim vasem.
2. deželni poslanci naj zahtevajo najodločnejše slovensko šolo na Miljskem hribu;
3. izrekajo ogorčenje radi ustanovitve laške univerze, ne da bi se istočasno ustanovila tudi slovenska v Ljubljani;
4. državnim in deželnim poslancem izrekajo popolno zaupanje za njih neumorni trud in njih odločni nastop v deželnem zboru;
5. obsojajo zakon glede ljudskega štetja po občevalnem jeziku; zahtevajo naj se jim popisovalne pole pošljejo v slovenskem jeziku.
6. Sklepajo, da se bodo odslej na vseh državnih in deželnih uradih posluževali samo slovenskega jezika.
7. Odločno zahtevajo od državnih in deželnih oblastnij, naj ne pošiljajo več v nobenem drugem nego v slovenskem jeziku vse spise in plačilne naloge v slovenske okraje.

Predsednik se je na to presrčno zahvalil vsem zborovalcem, da so tako pazljivo poslušali. Pozival jih je naj se tudi ravnajo po teh lepih naukih. Zahvalil je navzoče poslance za njih trud in pouk. Končno jih je naprosil, naj ne zapustita naroda na tej lepi zemlji, ker bi bili sicer izročeni na milost in nemilost našim najhujšim sovražnikom. Završili smo ta prelepi shod s prepevanjem naše miljenke „Lepa naša domovina“.

Zadnje brzojavne vesti.

Bludenc 2. Včeraj je na kolodvoru v Bludencu skočila s tira lokomotiva, ki se je prevrnila čez napa. Od šest oseb, ki so se nahajale na stroju, so bile tri ubite, dve pa težko ranjeni.

Iščo se gospica kot vzgojiteljica k dvema deklicama v starosti 6 do 8 let, ki je večja slovenske, nemške, glasovirja, ter dobra pevka. Gospodične večje francoske imajo prednost. Naslov pove Inzeratni oddelak Edineosti pod št. 1.

V najem se odda meblirana soba; na željo tudi krsna. Ulica Giovanni Boccaccio 18. III. doma.

V najem se odda soba, kuhinja in hlev za tri govedi. Istetam se proda mesa (mala) po niski ceni. — Miha Vodopivec, Markovlje blizu Ščuka.

Predasta se dve parceli zemljišča, prva 70 in druga 50 sedenjev. Posredovalci inkubirani. Informacije daje Inzeratni oddelak Edineosti.

Kupujte „Nar. kolek“

Silvio Dorbes
Trst, ulica Caserma šte. 6, Trst
ima na prodaj
vsakovrstne konfekcije
kakor na primer: sajce, ovratnike, nogovice, spodnje hlače, platno, bombaševine in različne druge drobnarije. Vse to po najnižjih cenah.
Trst, ulica Caserma šte. 6, Trst

Peki in trgovci.

Kakor vam je že znano glede pridelka in prodaje drož (kvasa) je tu v Avstriji prepovedano izdelovati in prodajati kvas mešan s škrobom ali iz pive od 1. januarja naprej. Dovoljeno je izdelovati in prodajati samo čist kvas (spiritni) najsihodi žitni ali koruzni. Ako hočete biti gotovi, obrnite se na **Prve triško tevarno drož — Vrdeča**, ki ima svojo zalogo v ULICI MADONNINA št. 1. Filijalka: Pola in Zader. Izvaža in izdeluje samo **garantirani čist spiritni kvas**. — Izvaža se na vse kraje od 3 kg naprej po K 1.30 franko mesto. **SVOJI K SVOJIM!**
Udani **J. J. SUBAN**, lastnik.

RUDOLF SCHULTZE

IZ BERLINA konosijonirani zobatehnik
Piazza Barriera vecchia, uhod ulica Sette Fontane šte. 2, II.
bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja.

UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI.
JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV.
Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev.
POPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

V založbi

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
ravnokar izšlo
SLAVOJ KLEPEC
Zbirka slovenskih citatov in aforizmov
broširana K 2'50, vezana K 3'50, po pošti 20 vin. več.

Z večšo roko in z dobrim okusom je Slavoj Klepec v tej knjigi zbral 1086 aforizmov in citatov iz slovenske književnosti ter jih uredil po abecednem redu. Knjiga je visoke književne vrednosti, zakaj v njej se zrcali mišljenje in čustvovanje odličnih slovenskih pisateljev, mislecev in pesnikov. „Aforizmi in citati“ niso, da bi jih čitatelj prebiral zdržema; ali po malem uživani, podajajo čvrsto duševno hrano, zlasti ker odpirajo širok pogled v veliki razvoj slovenske književnosti od Prešernovih časov do današnjih dni. Tukaj so zbrane raznolike dragocenosti, ki bi bile na čast tudi vsakemu velikemu narodu.

Dobiva se v vseh boljših knjigarnah ali naravnost iz založbe Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti
Trst - Via Tiziano Vecellio 4.
Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. Industrijalne instalacije vsake vrste: mline, stiskalnice in čistilnice. Specialitet: žag za kamnje, stikalnice za gozde; stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje oških in uzorcev za testenine in biskote. — Zaloga novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vzdrževanje zidarskega materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov.

Za našo

v nekem glavnem mestu južne Avstrije nahajajočo se **tovarniško skladišče** iščemo pridnega, izkušenega, italijanskega, nemškega in slovenskega (ali hrvatskega) jezika večšega

vodjo

ki mora poznati razpečevalne razmere z avtomobili na jugu, imeti po možnosti izkušnje v prometu s štacionarnimi motorji in imeti nekaj teh. znanja, katero je potrebno v spolnitem trg. zmožnosti. Želi se zadostno kavcijo. Natanjčne ponudbe s pripisi spričeval. Reference naj se pošiljajo na

Laurin & Klement
A. G. Tovarna motorjev. MLADA BOLESJAVA.

Hiša pri sv. Ani se proda pod ugodnimi pogoji. Podatke se vdobi v pisarni dra. Frana Brnčiča, odvetaika v Trstu, Via Nuova šte. 13. I. nadstropje. 2252

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 400. Specialitet: predmeti za darove. — Umberto Cazan — Trst, via Caserma 11. 1306

Caffé Goldoni
Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2
Pijače naravne in prve vrste. Časopisi in ilustracije. **POSTREŽBA TOČNA.**
Za obilic obisk se najtepleje priporoča **FRANJO MARINŠEK.**

PRODAJALNA
manufaktur. blaga
Izbera fuštanja, borgeta, perila in drobnarije za šivilje
FRAN KOCIJAN
Trst, ulica Molin a vento šte. 17, Trst

Nov buffet pri sv. Ivanu
Luigi BRAIDOTTI
Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst
Izbor razne svinjine
in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s postrežbo kave. Se priporoča **LASTNIK.**
Odprto do ene popolnoči.

Gluseppe Beldinanzi, urar
urar
ulica Commerciale 5, Trst
Ure se jamčijo za eno leto
Poprave po jako nizkih cenah.

AGENTI!!
in vsak, ki želi mnogo zaslužiti, naj prodaje naše srečne trajne vrednosti. Dnevno se lahko zasluži do 50 kron
Ponudbe je treba poslati na:
Banka Alexander, Budapest, Hauptpostfach 126.

Ajdovo moko
pristno domačo
priporočam. CENE ZMERNE, postavljam franko v trgovino.
FRANC KALAN
Škofjaloka šte. 6.

TRATTORIA
„All' Antica Pompei“
Trst, Piazza Carlo Goldoni 4
Priporoča se slavemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: teran, istrsko, furiansko in belo. Sulfeldsko pivo. Domača kuhinja s raznovrstnimi meslini in gorkimi jedili. — Za obilic obisk se tople priporoča **FRANJO MARINŠEK.**

Edina slovenska
knjigoveznica
ANTON REPENŠEK, Trst ul. Cecilia 9
Izdeluje vsakovrstna knjigoveška priprosta in fina dela **PO KONKURENČNIH CENAH**

Bogomil Pinc
bivši urar v Sezani
Pozor! ima svojo novo prodajalno
UR
v TRSTU ul. Vine. Be linil .. šte. 13 .. nasproti cca k sv. Ant. nov. **VERIŽICE** po tov. cenah.